

NO. IV / 1999-2000

ISSN 1301-2746

ADALYA

SUNA-İNAN KIRAÇ AKDENİZ MEDENİYETLERİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ
SUNA & İNAN KIRAÇ RESEARCH INSTITUTE ON MEDITERRANEAN CIVILIZATIONS

ADALYA

SUNA-İNAN KIRAÇ AKDENİZ MEDENİYETLERİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ YILLİĞİ
THE ANNUAL OF THE SUNA & İNAN KIRAÇ RESEARCH INSTITUTE ON MEDITERRANEAN CIVILIZATIONS

Bilim-Danışma Kurulu / Advisory Board

Fahri IŞIK
Akdeniz Üniversitesi / Mediterranean University

Sencer ŞAHİN
Akdeniz Üniversitesi / Mediterranean University

Havva İŞKAN
Akdeniz Üniversitesi / Mediterranean University

Oğuz TEKİN
İstanbul Üniversitesi / İstanbul University

Burhan VARKIVANÇ
Akdeniz Üniversitesi / Mediterranean University

Yayın Yönetim / Editorial Board

Kayhan DÖRTLÜK
Üftade MUŞKARA

Çeviriler / Translations

Doğan TÜRKER
T.M.P DUGGAN

Yazışma Adresi / Mailing Address

Barbaros Mah. Kocatepe Sk. No.25
Kaleiçi 07100 ANTALYA-TÜRKİYE
Tel: 0 (242) 243 42 74 • Fax: 0 (242) 243 80 13
AKMED@akmed.org.tr

Yapım / Production

Zero Prodüksyon Ltd.

ISSN 1301-2746

İçindekiler

Gülsün Umurtak	
“Neolitik ve Erken Kalkolitik Çağlar’da Burdur – Antalya Bölgesi Mühürcülüğü Üzerine Bazı Gözlemler”.....	1
Burak Takmer	
“Modern Bilimde Hint-Avrupa Atavatamı Sorunu ve Hitito-Luviler”.....	21
Recai Tekoğlu	
“Pamphylia Halkları ve Dilleri”.....	49
Mustafa Şahin	
“Bodrum Sualtı Arkeoloji Müzesi’nden Bir Grup Mangal Tutacı”.....	61
N. Çevik	
“Tarih ve Arkeolojisiyle Melas Vadisi”.....	91
Ferhan Büyükyörük – Cihan Tibet	
“1998-1999 Yılı Antalya Doğu Nekropolü Kurtarma Kazıları”.....	115
D. French	
“Inscriptions of Southern Lycia”.....	173
Taner Korkut	
“Überlegungen zum Aufkommen der Halbfiguren auf kleinasiatischen Grabstelen vom Hellenismus bis zur römischen Kaiserzeit”.....	181
R.L. Vann – R.L. Hohlfelder – K. Shedrick	
“The East Baths at Aperlae”	195
R.L. Hohlfelder – R.L. Vann	
“A Church Beneath The Sea at Aperlae, Lycia”	207
S. Yıldız Ötüken – Sema Alpaslan – Meryem Acara	
“Demre-Myra Aziz Nikolaos Kilisesi Kuzey Ek Yapısının Yeni Bir Değerlendirmesi”.....	221
Ayşe Aydin	
“Kilikia’daki Ayaklı Kiliselere Bir Örnek: Hasanaliler Kilisesi”.....	243
Sema Bilici	
“Anadolu’dan Ege Tipinde Sualtı Buluntusu Bir Grup Bizans Seramiği”.....	259

T.M.P. Duggan “Naturalistic Painting and Drawing from Life in 13th Century Rum Seljuk Anatolia”	281
Kenan Bilici “Alanya’nın Fethi Meselesi: Bir Tesbit”	287
Tuncer Baykara “Osmanlı Devrinde Antalya Belgeleri I, XVIII. Yüzyıl”	293
Leyla Yılmaz “Antalya-Tekeli Mehmet Paşa Camii ve Taribliendirilmesi”	301
Serap Ünal “Binlerce Yıllık Çömlekçilik Geleneğinde Sagalassos-Çanaklı Açılımı”	317

Osmanlı Devrinde Antalya Belgeleri, I, XVIII. Yüzyıl

Tuncer BAYKARA*

Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi (VGM), ülkemizin bir büyük gerçeği olan Vakıf Kurumu ile ilgili belgeleri saklar¹ ve burası, ülkemizin sosyal gerçeklerinin bilinmesi için başlı başına bir hazinedir. Tıpkı Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde olduğu gibi, burada da Antalya ile ilgili pek çok belge vardır.

VGM arşivindeki belge kümelerinden birisini Hurufat Defterleri oluşturur. Bu defterlerde yaklaşık 1690-1840 yılları arasında ait 150 senelik bir dönemin bilgileri bulunmaktadır². Anadolu Kazaskerliği kalemine ait bu defterlerin, kazalara göre tutulmuş olması büyük kolaylıktır. Kazalar da Arap alfabetesine göre sıralanmışlardır. Antalya “elif” harfinde olup defterlerde kendi sırasında yer alır.

Hurufat Defterleri’nde, kadı’nın dolaylı da olsa, Anadolu Kazaskerliği ile bir biçimde vakıfla ilgili hususlarda yaptığı bütün yazışmalar yer alır. Bunların arasında o kazadaki sosyal yapılar (cami, mescid, medrese vb.) veya kurumların yetkililerinin isimleri de vardır. Defterler işlemlerde kolaylık olsun diye özet olarak tutulmuşlardır; asıl amaç tayin edilen yetkili kişilerle ilgili durumların kolaylıkla bilinmesidir.

Defterlerde genelde bir cihet veya görev esastır; böylece görevde kimin tayin edildiği belirtilmektedir. En yaygın olarak da görevlinin ölümü ile boşalan yere yapılan tayin kısaca ifade edilir. Bu tayin genelde “berat” ile kesinleşir. Görevin bir akça (para) değeri de olabileceğinden tayin, berat sahibi olmak büyük önem taşır.

Şimdiye kadar Hurufat Defterleri üzerine bazı çalışmalar yaptık. Ne yazık ki yayinallyadığımız bir defter “B” harfi ve Bursa ile başlamaktadır³. Muhtemelen elif harfi, oldukça geniş bir yer tutduğundan ayrı bir defterde toplanmış olmalıdır. Hurufat Defterleri’ndeki kayıtlara misal olarak İzmir kazası ile ilgili kayıtları da ayrıca işlemiştik⁴.

* Prof.Dr. Tuncer Baykara, Ege Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, Bornova-İzmir.

Bu belgelerden yararlanmamı sağlayan başta sayın Sadi Bayram olmak üzere Vakıflar Genel Müdürlüğü yetkililerine teşekkür ederim.

¹ T. Baykara, Tarih Araştırma ve Yazma Metodu (1999) 43.

² T. Baykara, Osmanlı Taşra Teşkilatında XVIII yüzyılda Görev ve Görevliler (Anadolu) (1999) 2.

³ Baykara, age. 17 vd. da “B” harfinden 38 kaza ismi sayılmaktadır

⁴ T. Baykara, “İzmir'e dair Belgeler I, XVIII. yüzyılda İzmir Hayatından Kesitler” Tarih İncelemeleri Dergisi XII, 1997, 1-8. Talebemiz olan bir genç araştıracı başka bir senenin kayıtlarını da işlemiştir. N. Şimşir, “XVIII. yüzyıl Başlarında İzmir Kazası'nda Görev ve Görevliler”, Tarih İncelemeleri Dergisi XIII, 1998, 193-207.

Bu defa Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi'ndeki 1143 numaralı ve "Elif, Bâ, Tâ, Cim, Ha ve Dal Defteridir, sene 1139-1140" başlığını taşıyan defterdeki Antalya kazası ile ilgili kayıtları aynen veriyoruz.

Eylül 1726 ile Şubat 1728 arasını içine alan belgelerimizde yer alan kayıtlar genellikle tayindir. Bu tayinler çok yönlü incelemelere konu olabilir. Ancak burada bir değerlendirme yapılmadan sadece böylesine bir imkan önüne serilmektedir. Böyle bir çalışmayı, Antalya ve çevresini çok iyi bilenler ayrıca yapacaklardır.

Kayıtlarımızda bazı yerlerden bilgi çoktur. Mesela İstanos (Korkuteli) ile ilgili kayıtlar pek fazladır. Unutmamak gerekir ki yakın zamanlara kadar Antalya halkının en azından yarısı yaz mevsimini İstanos'ta geçirdi.

Yukarda debynildiği üzere, Hurufat Defterleri 150 yıllık bir zaman dilimini içermekle birlikte, burada sadece sürecin başlara yakın bir kesimi, 1726-28 yılları ele alınmaktadır. Sonraki yıllara ait kayıtlar ilerde ayrıca verilecektir.

Hurufat Defterlerinde XVIII. Yüzyılda Antalya Belgeleri -I-

Antalya Kazası

23a

Muharrem ül-haram, sene 1139 (Eylül 1726)

❖ Antalya'da Sultan Korkud merkadinde bir akça ile cüzhan Ali fevtinden Hasan Halife'ye Kadısı Mustafa arziyla inâyet buyruldu

❖ Antalya'da Şeyh Sinan mahallesinde Bayırlı el-Hac Hasan mektebinde Ömer mahlulünden muallim-i sibyan olan Ali Halife'nin üzerinden müteveffanın oğlu İsmail alub lakin talim-i sibyan etmekde adem-i kudreti olduğunu sıqât-ı müslimin ihbar etmekle ref'inden merkum Ali'ye ibka recasına kadısı Mustafa arziyla buyruldu

❖ Antalya'da İstanos nahiyesinde Kâfirler Kozu nam mahalde Abdulahad-zâde Hacı Hasan mescidinde nîm akça ile İmam İsmail fevtinden Halil'e inâyet buyruldu

❖ Antalya'da İstanos nahiyesinde Bınar-başı mahallesinde Kınık-zâde Mehmed mescidinde imam olmayub müceddeden nîm akça ile Osman'a inâyet buyruldu

❖ Antalya suru dahilinde vâki Tekeli Mehmed Paşa Camii şerîfinde dem Efendi'nin ruhiyçün bir akça ile cüzhan olan Mehmed fevtinden diğer Mehmed Halife'ye naibi Mehmed arziyla inâyet buyruldu

❖ Antalya'da Sultan Alaeddin Camii'nde kayyum Ebu Bekir terk-i hizmet etmekle vazife-i muayyenesiyle ref'inden İbrahim Halife'ye Kadısı Mustafa arziyla inâyet buyruldu

Rebi ül-evvel, sene 1139 (Kasım 1726)

❖ Antalya muzafatından İstanos nahiyesinde Fakla nam karyede Celebler mescidi demekle maruf Mescid-i şerîfde nîm akça ile imam olan Mustafa fevtinden oğlu Abdullah Halife'ye inâyet buyruldu

❖ Antalya'da Şeyh Sinan mahallesinde vâki el-Hac Hasan medresesinin namazgâhında imam olan Hüseyin Halife bî-berat olmağla ber-vech-i habsî müceddeden berat inâyet buyruldu

❖ Antalya'da Sultan Korkud vâlidesi türbesinde bir akça ile cüzhan Ebu Bekir iki seneden mütecaviz terk-i hizmet etmekle ref'inden Ahmed Halife'ye nâzır-ı vakif Esseyid Osman arziyla inâyet buyruldu

❖ Antalya'da Sultan Korkud vâlidesi türbesinde bir akça ile cüzhan el-Hac Mustafa tarik-i hizmet olmağa ref'inden Mehmed bin Hüseyin'e nâzır-ı vakif Esseyid Osman arziyla inâyet buyruldu

❖ Antalya'da Sultan Korkud vâlidesi türbesinde bir akça ile cüzhan Mustafa fevtinden Yusuf Halife'ye nâzır-ı vakif Esseyid Osman arziyla inâyet buyruldu

❖ Antalya'da Sultan Korkud vâlidesi türbesinde bir akça ile cüzhan Şaban terk-i hizmet etmekle ref'inden Mehmed Halife'ye nâzır-ı vakif Esseyid Osman arziyla inâyet buyruldu

❖ Antalya'da Sultan Korkud vâlidesi türbesinde bir akça ile cüzhan olan Esseyid Mustafa beratını zayı etmekle zayıinden berat inâyet buyruldu

Rebiyül-ahır, sene 1139 (Aralık 1726)

❖ Antalya muzafatından İstanos nahiyesinde Karkin nam karyede Karaman oğlu Mustafa mescidinde bir akça ile İmam Ali fevtinden oğlu Mustafa'ya babası beratı mucebince inâyet buyruldu

Cemaziyel-evvel, sene 1139 (Ocak 1726)

❖ Antalya'da İstanos nahiyesinde Cuma-önü nam mahalde el-Hac İbrahim mescidinde nîm akça ile imam el-Hac İbrahim fevtinden Abdülcelil Halife'ye Kadısı Sunullah arziyla inâyet buyruldu

❖ Antalya mahkemesinde kâtib-i evvel olan Süleyman bâ-berat-ı şerîf mutassarrif iken ecânibden Esseyid Ali bir tarikle berat ettirüb rakibi Mustafa dahi müdahele etmekle mezbûrânın reflerinden mezbûr Süleyman'a beratı mucebince ibka inâyet buyruldu

Cemaziyel-ahır, sene 1139 (Şubat 1727)

❖ Antalya'da Temürcü Süleyman mahallesinde el-Hac İbrahim mescidinde nîm akça ile İmam Hacı İbrahim fevtinden Ebu Bekir Halife'ye Kadısı Sunullah arziyla inâyet buyruldu
Şaban ... (Nisan 1727)

❖ Antalya'da Sultan Korkud vâlidesi türbesinde bir akça ile cüzhan olan Abdurrahman yedinde olan beratını zayı etmekle kaydı mucebince inâyet buyruldu

❖ Antalya'da Sultan Korkud Camii'nde bir akça ile cüzhan Yusuf fevtinden Hüseyin Halife'ye inâyet

❖ Antalya'da Sultan Korkud Camii'nde bir akça ile ferraş Yusuf fevtinden Ahmed bin Ali'ye inâyet

❖ Antalya'da Şeyh Mahallesi'nde hasbi İmam Halil fevtinden Ahmed'e Kadısı Sunullah arziyla inâyet

Ramazan, 1139 (Mayıs 1727)

❖ Antalya'da İstanos nahiyesinde Cuma-önü mahallesinde Ahmed Efendi Camii'nde ferraş ve kayyum Mehmed fevtinden İsmail Halifeye Kadısı Sunullah arziyla inâyet

❖ Antalya'da Kerenbeşir (?) nam karyede Şeyh Ishak zâviyedâri Şeyh Seyid Musa'ya müdahale olmağıla ba berat-ı atik ibka buyruldu

❖ Antalya muzafatından Ali Fahreddin nam karye yaylakından Beğim(necm) (?) Pınarı kurbünde vâki musallanın hatibi olmayub erbab-ı istahkakdan Ebu Bekir'e inâyet buyruldu

❖ Antalya'da Odun-bazar kapusu mescidinde nîm akça ile imam olan Osman'a Kadısı Sunullah arziyla müceddededen inâyet

23 b (s. 42)

❖ Antalya'da Tekeli Mehmed Paşa evkafından yevmî bir buçuk akça ile kâtibi ve bir buçuk akça ile aşır-han ve bir buçuk akça ile ... akça ile cüzhan olan Hüseyin Halife fevt olub yeri mahlul olmağı el-Hac Mehmed'e inâyet buyruldu

❖ Antalya'da Tekeli Mehmed Paşa Camii şerîfinde yevmî beş akça ile müezzin ve iki akça ile câbi ve bir akça ile ... olan Hüseyin fevt olub Mehmed'e inâyet

- ❖ Antalya'da Tekeli Mehmed Paşa Camii'nde yevmî bir-buçuk akça ile aşır-han ve bir-buçuk akça ile cüzhan olan Hüseyin fevt olub Mehmed'e inâyet
- ❖ Antalya'da Mahalle-i Meydan'da Hacı Mustafa Camii şerîfinde ferraş Ömer bî-berat olmağla mücadddenen inâyet
- ❖ Antalya'da Murad Paşa Camii'nde vazife-i muayyene ile imam olan Ebu Bekir fevt olub diğer Ebu Bekir'e inâyet
- ❖ Antalya'da Tekeli Mehmed Paşa Camii'nde yevmî iki akça ile su yolcusu olan İvaz fevt olub Mehmed'e inâyet
- ❖ Antalya mahallatından Temürkü Cafer mahallesinde Hacı İsmail Camii'nin ferraşı olmamağla hasbi Mehmed Ali'ye Kadısı Sunullah arziyla inâyet
- ❖ Antalya suru haricinde Temürkü Cafer mahallesinde Ali Balı mescid-i şerîfinde nâzır olmamağla bir akça ile mücadddenen İsmail'e inâyet..
- ❖ Antalya suru haricinde el-Hac Cafer Camii şerîfinde ... evladiyet ve meşrutiyet üzere ... münhasır iken aherden el-Hac Mehmed nam kimesne hilaf-ı şart-ı vakif bir tarikle alub gadr-i külli eylediğinden ... etmekeden ref'inden Kadısı Sunullah arziyla (inâyet)
- ❖ Antalya muzafatından İstanos kasabasına tâbi Yaka nam karyede vâki mescid-i şerîfde ber vech-i hasbî İmam Ahmed fevt sulbî oğlu Mehmed'e Kadısı Sunullah arziyla ...
- ❖ Antalya'da ... İsmail Camii'nde salâ müezzini olmamağla Musa Halife'ye hasbî Kadısı Sunullah arziyla ...
- ❖ Antalya'da Temürüler esnafının şeyhi olan Mustafa bin el-Hac Mehmed fevt oldukça mahlulünden el-Hac İbrahim mutasarrifiken aherden diğer Mustafa bir tarikle alub gadr etmekle ref'inden sahib-i evvel İbrahim'e berat-ı mucebince inâyet buyruldu

(ay değişti)

- ❖ Antalya mahallatından Temürkü Cafer mahallesinde vâki Ali Balı mescidinde vazife-i muayyene ile imam olan Esseyid Mehmed ... Hasan Halife'ye naibi Mustafa arziyla inâyet
- ❖ Antalya sükkânından tüccar taifesinden Hacı Nebi (?)oğlu Hacı Ömer nam kimesne İstanos Hacı İbrahim Efendi ... müceddeden bir camii şerîf bir medrese binasıçün izin reca etmeğle Kadısı Sunullah arziyla inâyet
- ❖ Antalya'da vâki İskele Camii demekle maruf cami-i şerîfde kayyum ve ferraş olmayub lazımlı olmağla müceddeden el-Hac Hamza'ya inâyet
- ❖ Antalya'da bâb-ı kalada vâki mescidi-i şerîfde bir akça ile ferraş olmak üzere Süleyman'a Dizdarı arziyla inâyet
- ❖ Antalya'da vâki Yeni Camii şerîfde yevmî bir akça ile ferraş olan Yusuf fevt olup Hacı Mehmed'e inâyet
- ❖ Antalya'da Kagala / Fakala (?) karyesi camiinde hasbî hatib olan Mehmed'e Kadısı Sunullah arziyla inâyet
- ❖ Antalya mahallatından Temürkü Sarac mahallesinde vâki Sarac Hüseyin mescid-i şerîfinde yevmî nîm akça ile imam olan Halil bundan akdem tarik-ı hacc-ı şerîfde fevt oldukça sulbî oğlu Mehmed ol zaman tahsil-i ulumda bulunub aherden Ebu Bekir alup mezkûr Ebu Bekir ref'inden mezbûr Halil oğlu Mehmed Halife'ye Kadısı Sunullah arziyla inâyet

❖ Antalya muzafatından İstanos mahallesinde Cuma-önü kurbünde Eğri Söğüt mahallesinde Seyid Hacı Mehmed mescidin de bir akça ile imam Hacı Mehmed fevt oğlu Hacı Ömer'e inâyet

❖ Antalya'da Temürcü Süleyman mahallesinde Seyid Hacı Mehmed mescidinde imam Hacı Mehmed fevt oğlu Seyid Hacı Ömer'e bir akça ile inâyet

❖ Antalya muzafatından İstanos nahiyesinde Dedeler mahallesinde Teslime Hatun mahalle-i mezburede bir miktar bağçe ve bir bab menzili Uzun-Olukdan Dedeler mescidine ceryan eden su yol(ları) tamirine vakf edüb mütevelli lazım olmağla bir akça ile Ahmed'e inâyet

❖ Antalya muzafatından İstanos mahallesinde Cuma-önü mahallesinde Sipahi oğlunun Monla Musa bina eylediği mescidde nîm akça ile imam hacı İbrahim tarik-i hacda fevt oldukda sulpî oğlu diyar-ı aherde tahsil-i ilmde bulunub yeri hali kalmağla aherden Abdulcelil almağla ref'inden Müteveffa'nın oğlu Ömer'e Kadısı Sunullah arziyla inâyet

Şehri-i muharrem, sene 1140 (Eylül 1727)

❖ Antalya muzafatından nefsi İstanos mahallatından Bınar-başı mahallesinde Şeyh Sinan Camii'nde ba-muayyene hatib Süleyman'ın hizmetinde kusuru yoğiken İbrahim almağla ref'inden sahib-i evvel Süleyman'a Kadısı Sunullah arziyla inâyet

❖ Antalya muzafatından İstanos nahiyesinde Eğri Söğüt mahallesinde Hacı Ebu Bekir bina eylediği mescidin bir akça ile imamı Halil fevt Osman'a inâyet

❖ Antalya suru haricinde Balı Beğ mahallesinde Hacı Budak bina eylediği muallim-hanenin hasbi muallim-i sibyanı Osman fevt sulpî oğlu Mehmed'e Kadısı Sunullah arziyla inâyet

❖ Antalya'da Karalar mahallesinde Hacı Hüseyin mescidinde nîm akça ile imam ve nîm akça ile mütevelli Mustafa bin Halil fevt sulp-i kebîr oğlu Osman'a Kadısı Hacı Süleyman arziyla

Şehri-i safer, sene 1140 (Ekim 1727)

❖ Antalya muzafatından nefsi İstanos mahallatından Cuma-önü mahallesinde Hacı İbrahim mescidinde hasbî İmam Hacı İbrahim fevt sulpî oğlu Ömer nâ-ehil ve diyar-ı aherde olmağla müstehakının mahlulünden Abdülcelil'e tevcih olunub merkum Ömer bir tarikle berat ettirmegle mezbur Abdülcelil'e Kadısı Hacı Süleyman arziyla inâyet

24/a

❖ Antalya'da dahil-i surda Sultan Korkud ihya eylediği camide iki akça ile devir-han Seyid Mustafa bila-veled fevt hafız Ahmed Efendi'ye Kadısı Süleyman arziyla inâyet

❖ Antalya muzafatından Avcı-Bayır nam karyede Kaya-dibi dimekle maruf mahalde Mahmud-Halife ve evladından Molla Mustafa tamir eylediği camiin müezzini olmayub bir akça ile Mahmud Halife'ye inâyet

❖ Antalya muzafatından Avcı-Bayır nam karyede Kaya-dibi dimekle marufa mahalde Mahmud Halife ve evladından Monla Mustafa tamir eylediği camiin imamı olmayub bir akça ile Mehmed'e inâyet

❖ Antalya kazasına tabi Avcı-Bayır nam karyede Kaya-dibi nam kasabada camide bir akça ile hatib Mustafa fevt oğlu Veli'ye inâyet

❖ Antalya suru haricinde müceddededen İbrahim Efendi bina eylediği medresenin müderresliğine müceddededen bani-i mezbur İbrahim'e inâyet buyruldu

Rebiyül-evvel, sene 1140 (17 Ekim-15 Kasım 1727)

❖ Antalya'da Hacı İbrahim Efendi Mahallesi'nde Hacı Molla-oğlu el-Hac Ömer müceddeden bina eylediği camii şerîfin müezzin olmayub lâzım olmağla muayyene ile Ömer Halife'ye Kadısı Sunullah arziyla inâyet

❖ Antalya'da Elmalı karyesinde Yunus-oğlu Camii'nde iki akça ile hatib Halil fevt olmağla oğlu Ahmed'e Kadısı Sunullah arziyla

❖ Antalya'da Eş-Karakuş (?) nam karyede Molla Hüseyin Camii'nde müezzin olmayub nîm akça ile Mehmed'e gurre-i rebiüvvel sene 1140 Kadısı Nasrullah (?) arziyla inâyet

❖ Antalya'da İstanos'da Nevsekelim (?) mahallesinde Bayram-oğlu Seyid Ahmed Camii'nde imam olmayub lâzım olmağla nîm akça ile Ömer Kadısı Osman arziyla (inâyet)

❖ Antalya'da İstanos nahiyesinde Şeyh Sinan Camii'nde hasbî Ali Halife'ye inâyet

❖ Antalya'da dahil-i surunda vâki Tekeli Mehmed Paşa bina eylediği cami-i şerîfde yevmî beş akça ile müezzin olan İbrahim fevt olub İsmail Halife'ye Kadısı İl hac Hüseyin arziyla inâyet

❖ Antalya'da bab ül-Kala'da vâki mescid-i şerîfde ferraş olmayub lâzım olmağla hasbî Ali Halife'ye inâyet

❖ Antalya'da Şeyh Sinan mahallesinde Cafer Ağa Camii'nde iki akça ile vaiz Mustafa fevt Mehmed'e inâyet

Cemaziyel-evvel, sene 1140 (Aralık 1727)

❖ Antalya'da Divan-yeri mahallesinde mescidde bir akça ile imam Yusuf kasrı yedinden Ali'ye Kadısı Hacı Süleyman arziyla

❖ Antalya'da İstanos'da Hacı İbrahim Efendi mahallesinde camii şerîfinde eyyam-ı cumada ve sala müezzin lâzım olmağla Molla Ali bin Mehmed'e Kadısı el-Hac Süleyman arziyla inâyet

Cumadel-ahır sene 1140 (Ocak 1728)

❖ Antalya muzafatından İstanos yaylağı mahallatından Hacı İbrahim Efendi mahallesinde Hacı Ömer'in müceddededen bina eylediği camii şerîfde ferraş lazımlı olmağla Hüseyin bin İbrahim'e Kadısı Hacı Süleyman arziyla

Recep, sene 1140 (Şubat 1728)

❖ Antalya'da camii cedide muayyene feraş olan Yusuf fevt oldukda Mehmed'e tevcih olunmak üzere arz olunmuş iken Ahmed alماğla refinden Kadısı Sunullah arziyla Mehmed'e inâyet

❖ Antalya'da İğdir Hasan mahallesinde İğdir Hasan mescidinde müezzin olmayub lazımlı-mühim olmağla nîm akça vazifesiyle Ömer Halife'ye Kadısı Sunullah Efendi arziyla tevcih buyruldu

Summary

The Documents Antalya in the Ottoman Period of The 18th Century (I)

In compliance with the universal practice of keeping the documents from the past in archives, the state documents in Turkey are kept in two main institutions, namely the Departments of the Ottoman Archives and the Archives of the Republic, both affiliated with the General Directorate of Prime Ministerial State Archives. In addition to these places, the Military Archive at the General Staff War Office and the Archive of the General Directorate of Land Registry & Survey and the Archive of the General Directorate of Pious Foundation should be mentioned.

A specific group of documents kept at the Archive of the General Directorate of Pious Foundation is a collection of notebooks named Hurufat Defterleri (the Alphabetic Registers), which contain information concerning the period between 1690-1840. It is great help for researches and investigators that these registers belonging to the Governorship of Anatolia were arranged in the sequence of townships, and the towns indexed according to the old alphabet*. Antalya is listed under the first letter "elif".

In this register, the administrative correspondence between the local Kadi (Magistrate) and the Governorship of Anatolia is preserved concerning subjects somewhat more or less related to Pious Foundations. The communications exchanged are entered as summaries in order to expedite procedures. The actual purpose of these records was to facilitate tracking the status of appointed persons.

In this article, the entries concerning Antalya township between the dates, September 1726 and February 1728, as found in Register numbered 1143, titled "This is the Book Elif, Bâ, Tâ, Cim, Ha and Dal, year 1139-1140" from the "Archive of the General Directorate of Pious Foundations" are transliterated in their entirety.

The information pertaining to these years is usually about officials' assignment to duty. According to author, appointment records of this sort can be made the subject of many diverse investigations, and he wishes to affirm that such a prospect should be taken into serious consideration.

* In the old alphabet Arabic script was used for centuries -despite all orthographic shortcomings- in writing Turkish before Atatürk's reforms replaced it by the Latin alphabet in 1928.